

nella flyktingåtaganden utan att bli mer hårda eller restriktiva.

Vad frågan egentligen handlar om, är om vi ska göra det svårare eller lättare för människor att flytta till Sverige; i förläng-

ningen om vi ska göra det svårare eller lättare för människor att själva forma sina liv. För oss är det vägvalet inte särskilt svårt.

ANDERS E HULTIN:

Godtycklig invandrapolitik

I SvT 3/90 bemöter Gullan Lindblad och Johan Tiedemann den artikel som Carl Elfgren och Jonas Hellman skrev om svensk flyktingpolitik (1/90). Elfgren och Hellman är naturligtvis högst kompetenta att själva fortsätta den diskussion de initierat, men låt mig ändå kommentera det som Lindblad/Tiedemann skriver på ett par punkter.

Deras artikel tycks ha framförallt två syften, för det första att kritisera ungdomsförbundet och andra som uttrycker liberala uppfattningar i flyktingfrågan, för det andra att försvara den egna politiken och markera skillnader i förhållande till socialdemokratin. På båda punkterna misslyckas de fatalt, vilket jag hoppas kunna visa i det följande.

Att det finns skillnader i motionstexter och annat mellan moderat respektive socialdemokratisk flyktingpolitik tror jag få förnekar. Det intressanta är emellertid om det råder någon *relevant* skillnad mellan de båda partierna. Att i det här sammanhanget granska partiets programtext är föga meningsfullt eftersom den är så vagt formulerad att den rymmer i stort sett vilket handlande som helst. Mer fruktbart är

att granska agerandet i den politiska beslutsförsamlingen. Vid en sådan granskning tar det inte lång tid att konstatera att samstämmigheten mellan moderater, centerpartister och socialdemokrater är mycket påtaglig i invandrar- och flyktingpolitiken. Det enda parti som uppvisar relevanta och grundläggande skillnader härvidlag är folkpartiet.

I få frågor är det så uppenbart att de politiska besluten direkt berör människors liv och deras möjligheter att skapa sig en egen dräglig tillvaro. Just därför blir det ännu viktigare att granska och skärskåda dessa beslut; de som redan fattats och de som kommer att fattas. Många viktiga principer ställs i flyktingfrågan på sin spets och följaktligen blir det politiska agerandet mer eller mindre avslöjande; på vad grundar sig de politiska besluten? Vilka principer är vägledande? Vilken är målsättningen?

När man läser Lindblad/Tiedemanns artikel inställer sig raskt de för politiken så grundläggande och ofta återkommande frågorna; Hur definierar man en människas rättigheter? Vilka är rättigheterna, vilket värde skall de tillmätas och vilka

konsekvenser får de för den politiska maktutövningen?

Det är uppenbart att de tillerkänner åtminstone svenskar vissa rättigheter som de också är beredda att försvara. De skulle förmodligen reagera om ett politiskt beslut eller någonting annat hindrade svenska medborgare från att fritt, och av vilken anledning som helst, lämna landet och jag håller det också för troligt att de skulle reagera om dessa utvandrande svenskar nekades att invandra i ett annat land. Men där slutar också min tro på de båda artikelförfattarnas förmåga att tolka och försvara frihetens principer.

Jag vill med detta påvisa det fundamentala misstag som artikelförfattarna begår i sin något vidlyftiga argumentation. Det är orimligt att definiera och försvara rättigheter som bara tillfaller de personer vilka uppfyller tämligen godtyckligt uppställda kriterier. De kriterier som måste uppfyllas för att en utlänning skall kunna invandra till Sverige är i de flesta avseenden mycket godtyckliga. Politikerna formulerar en kravlista för att den handläggande byråkraten skall kunna avgöra vilka som har, respektive inte har, tillträde till landet. Utgången av ett asylärende bestäms t ex av hur byråkraterna och politikerna bedömer situationen i ursprungslandet. Med hjälp av studiebesök (inte sällan arrangerade av landets regim), medias bevakning och rapportering m m avgör myndigheten om skälen är "tillräckliga". Fallet med Bulgarien-turkarna är ett färskt exempel i sammanhanget.

Kriterierna, formulerade i lagar och regler, tycks vara så konstruerade att de inte skall "låsa" myndigheterna vid en enda klar tolkning, utan istället lämna ett fritt spelutrymme att användas efter be-

hag, behov, uppfattning, förmåga, ingivelse eller vilka andra bakomliggande skäl som än kan föreligga. Detta är ingenting annat än rent och skärt godtycke.

Godtyckligheten tar sig alltså uttryck i en flexibilitet i tillämpningen av lagarna. När det kommer "för många" flyktingar, dvs fler än vad politikernas välfärdssystem klarar av att hantera, korrigerar man snabbt lagtexter och förordningar så att invandringen regleras till den nivå man vill (kan) ta emot. Det för en rättsstat så grundläggande axiomet om förutsägbara lagar och regler äger tydligen inte sin giltighet i detta sammanhang.

Det är med dessa utgångspunkter man skall granska moderaternas olika ställningstaganden i invandrar- och flyktingpolitiken. Det är och förblir djupt beklagligt att moderaterna möjliggjorde den nya utlänningslagen och det är än mer beklagligt att moderaterna när det gäller frågor om migration frångår de principer som i många andra avseenden präglar partiets politik.

Det är orimligt att gottgöra partiets principlösa politik genom att, som artikelförfattarna, säga att "Sverige måste faktiskt ha en viss kontroll över vilka människor som släpps in i riket". Det är knappast detta frågan handlar om.

En ofta återkommande och upprepad slogan från politiker ur alla läger är den om "Sveriges solidariska flyktingpolitik". Att påståendet är mycket tvivelaktigt blir allt uppenbarare ju mer som blottas av svenskt flyktingmottagande.

Om måttet för vår "generositet" utgörs av det antal flyktingar vi årligen släpper in i landet så är vi vid en jämförelse med t ex Finland naturligtvis oändligt generösa. Om vi till detta lägger all den "generosi-

tet" som tar sig uttryck i bidrag, subventioner och allehanda förturer, så finns det snart inga gränser för den givmildhet och generositet som Sverige visar världens flyktingar!

Men politiken kan inte bedömas och värderas med dessa måttstockar. Principerna blir inte bättre av att vi uppoffrar oss ytterligare en smula och släpper in tusen flyktingar till, inte heller kan vi slå oss till ro i förvissning om att vi är tusen gånger generösare än vad finnarna är mot flyktingar.

De regler och principer som gäller för migration och för varje politiskt beslut måste grunda sig på de grundläggande rättigheter människan har i egenskap av att vara just människa. Utan att diskutera detta ämne mer ingående vill jag ändå slå fast att en av dessa grundläggande rättigheter är rätten att fritt förflytta sig. Att fly, att söka lyckan på andra platser, att byta miljö; skälen härför kan vara många och skiftande, men rättigheten kan aldrig vara beroende av de skäl som i varje enskild situation föreligger. Av detta följer (naturligtvis) en begränsning för den politiska makten, för det politiska beslutsfattandet, som med nödvändighet innebär att varken Lindblad/Tiedemann, invandrarminister Lööv eller någon annan har rätt att hindra människor att fritt röra sig inom – och mellan länder.

Lindblad/Tiedemann berör också de "sociala förmåner" som ju förekommer i så stor omfattning i Sverige, och som kommer även flyktingarna till del. Det är inte utan att man stämmer in i deras kritik trots att den i många avseenden är bristfällig och motsägelsefull. Någon form av omhändertagande tycks dock vara nödvändig, enligt Lindblad/Tiedemann.

Bland annat hänvisar de till torterade kvinnor och föräldralösa barn.

De båda artikelförfattarna begagnar här ett mycket beprövat taktiskt knep; genom att hänvisa till en (ytterst?) liten grupps behov vill man legitimera generella åtgärder för hela gruppen. Jag vill erinra om att på exakt samma sätt motiverar en socialdemokrat den generella välfärdspolitiken, ja hela välfärdsstaten.

Resonemanget är bristfälligt för att inte säga direkt bedrägligt. Det är utan tvekan förenligt med frihetliga principer att i enskilda fall rikta olika former av hjälp till behövande på bekostnad av skattebetalarna. Ett föräldralöst barn i behov av omvårdnad eller en torterad kvinna i behov av vård och omsorg är naturligtvis fall där politiker, om inte annan hjälp står att finna, ska gå in och hjälpa till. Lika självklart är att detta knappast är en del av den fråga vi just nu diskuterar, nämligen flyktingpolitiken. Att, som artikelförfattarna, använda sig av dessa billiga och usla knep gör att diskussionen hamnar på en löjligt låg nivå. Något mer stringenta och genomtänkta argument borde man kunna förvänta sig av dessa Moderata Samlingspartiets representanter i riksdagshuset.

Problemen med svensk flyktingpolitik hänger nära samman med varandra. Tyvärr har varje beviljat uppehållstillstånd kommit att innebära en direkt kostnad, utöver de absolut nödvändiga. Detta böttnar i den politiska ambitionen om att ta hand om varje medborgare; förse dem med bostad, fickpengar och allehanda ekonomiska förmåner. Detta har redan Elfgren/Hellman berört i sin artikel. Vad som möjligen skulle kunna tilläggas är att dessa helt oförtjänta ekonomiska fördelar som ges flyktingar naturligtvis skapar irri-

tation bland svenskar. Sannolikt bottnar mycket av den fientlighet som den senaste tiden kommit till ytan i just denna särbehandling. I den meningen har politikerna delvis sig själva att skylla för främlingsfientligheten i Sverige, och kanske borde Lindblad/Tiedemann börja med att rannsaka sig själva innan de börjar tala om vad

som krävs för att motverka rasism och främlingsfientlighet. Jag påstår naturligtvis inte att vare sig Lindblad eller Tiedemann är rasister, men den politik de aktivt är med om att utforma och genomföra skapar i sin förlängning misstänksamhet, missnöje och till och med fientlighet.

GULLAN LINDBLAD
JOHAN TIEDEMANN:

Reglerad invandring nödvändig

Det finns en sak som förenar Hellman/Elfgren och undertecknade och det är att vi alla insett och förstått att flykting- och invandrarfrågor både är komplicerade och svåra. Det gäller enskilda människor som kommer till vårt land. Många har lämnat allt de äger och har och på vinst och förlust sökt sig till det avlägsna Sverige i tron att de där skall få en bättre tillvaro. Många har en traumatisk bakgrund och många har förlorat allt hopp.

Samtidigt vet vi också — det vore be-
drägligt att hävda motsatsen — att det finns människor som kommer till Sverige därför att de i sina hemländer är efterlysta för brott, därför att de vill gömma sig i vårt land under ny identitet, eller därför att de i Sverige vill starta en ny, illegal verksamhet. Även detta tror vi att Hellman/Elfgren erkänner. Det är tyvärr en realitet att en mycket stor del av brottsligheten i Sverige begås av utlänningar.

Har vi detta klart för oss, blir nästa fråga: bör Sverige upprätthålla gräns-

kontroller, bör vi ha möjlighet att suveränt avgöra vilka och hur många människor som bör få uppehållstillstånd i vårt land, och om, varför?

Det är här vi skiljer oss åt. Vi menar att Sverige bör ha kontrollerad invandring. Detta av flera skäl. Vi har nämnt några i den förra artikeln. Låt oss därför här främst förtydliga. De personella och ekonomiska resurserna i vårt land att kontrollera och slussa ut tiotusentals människor är och kommer att vara begränsade. Vi hävdar envist att det inte bara är frågan om att låta människor komma för att sedan strunta i de konsekvenser detta kan innebära och de speciella krav det trots allt betyder.

När vi i vår första artikel skrev att det inte bara är att ta emot människor och sedan inte bry oss om, menade vi att det finns många människor som kommer hit, som faktiskt behöver mycken hjälp och mycket stöd. Men, vi är ledsna att Hellman/Elfgren tolkade detta som ett uttryck för den förkastliga "omhänder-